

Het sociaal statuut der zelfstandigen

Uw rechten en plichten

Inhoudstafel

Wat biedt het sociaal statuut?	2
Wie kan er de voordelen van genieten?	3
Zelfstandigen	3
Helpers	3
Meewerkende echtgenoot (m/v)	3
Wat zijn uw verplichtingen als zelfstandige?	4
Aansluiting bij een socialeverzekeringsfonds	4
Aansluiting bij een ziekenfonds	4
Betaling van sociale bijdragen	4
Wat zijn uw rechten?	7
Verzekering tegen geneeskundige verzorging	7
Uitkering arbeidsongeschiktheid	7
Voordelen bij moederschap	9
Voordelen bij vaderschap en mee-ouderschap	10
Voordelen bij adoptie	11
Voordelen bij langdurige pleegzorg	11
Mantelzorg	12
Rouwverlof	13
Pensioenen	13
Overbruggingsrecht	17
En de kinderbijslag?	18
Contact	19
Bijlage : Uitkeringen	22

U bent zelfstandige. Wat zijn uw rechten en uw plichten in het voorziene sociaal statuut?

Bent u meewerkende echtgenoot? Vraag onze speciale brochure.

Wat biedt het sociaal statuut?

Het sociaal statuut voorziet een aantal voordelen:

- geneeskundige verzorging
- uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid
- moederschapsverzekering , dienstencheques voor moederschapshulp, vrijstelling bijdrage kwartaal na bevalling
- vaderschaps- en geboorteverlof
- adoptieverlof
- pleegouderverlof
- mantelzorg
- rouwverlof
- pensioen
- overbruggingsrecht

Het gaat dus om belangrijke rechten voor u en uw gezin!

Wie kan er de voordelen van genieten?

Zelfstandigen

U bent zelfstandige. Dan bent u normaal onderworpen aan het sociaal statuut der zelfstandigen.

Een zelfstandige is een persoon die in België een beroepsactiviteit uitoefent en die niet gebonden is door een arbeidsovereenkomst of een statuut.

Het is dus iemand die in België beroepshalve geen werknemer of ambtenaar is.

Voorbeelden:

- handelaars, ondernemers, landbouwers
- vrije beroepen, dokters, verpleegsters, boekhouders, ...
- bestuurders van vennootschappen, werkende vennoten

Helpers

Ook een helper valt meestal onder het sociaal statuut der zelfstandigen.

Een helper is een persoon die in België een zelfstandige bijstaat of vervangt in de uitoefening van diens beroep. Hij is echter niet verbonden door een arbeidsovereenkomst.

Een helper hoeft geen familie te zijn van de zelfstandige.

Meewerkende echtgenoot (m/v)

De wetgever gaat ervan uit dat de partner van een zelfstandige (getuwd of met een verklaring van wettelijk samenwonen) meewerkende echtgenoot is als:

- die effectief zijn of haar zelfstandige partner helpt (regelmatig of minstens 90 dagen per jaar);
- die geen eigen inkomen van meer dan 3.000 euro per jaar heeft uit een zelfstandige beroepsactiviteit (bruto-inkomsten verminderd met de beroepskosten);
- en die geen eigen inkomen heeft uit een andere beroepsactiviteit, noch een vervangingsinkomen die recht geven op een volwaardige dekking in de sociale zekerheid.

In dit geval bent u verplicht onderworpen aan het 'maxistatuut'.

Dankzij dit 'maxistatuut' valt u onder het sociaal statuut van de zelfstandigen. Zo geniet u van dezelfde rechten als een zelfstandige in hoofdberoep.

Meer info over de meewerkende echtgenoot in onze speciale brochure.

Wat zijn uw verplichtingen als zelfstandige?

Om in orde te zijn, moet u enkele verplichtingen naleven.

Aansluiting bij een sociale-verzekeringsfonds

Waar?

U kunt zich aansluiten bij een socialeverzekeringsfonds naar keuze. De adressen vindt u in bijlage.

Wanneer?

Voordat u uw zelfstandige activiteit start, moet u aangesloten zijn bij een socialeverzekeringsfonds naar keuze.

Wanneer u niet bent aangesloten voor de start van uw zelfstandige activiteit:

- riskeert u een administratieve boete van € 500 tot € 2.000;
- krijgt u een aanmaning die u 30 dagen de tijd geeft om alsnog aan te sluiten.

Bent u na deze termijn van 30 dagen nog niet aangesloten bij een socialeverzekeringsfonds, dan wordt u automatisch lid van de Nationale Hulpkas.

Indien u zich bij een socialeverzekeringsfonds heeft aangesloten zonder een beroepsactiviteit aan te vatten en u vraagt een attest van aansluiting bij een socialeverzekeringsfonds om een verblijfstitel van langer dan 3 maanden te krijgen, dan riskeert u een administratieve geldboete die gelijk is aan tweemaal het bedrag van de voorlopige kwartaalbijdrage voor een zelfstandige in hoofdberoep tijdens een periode van begin van activiteit.

Hoe?

U sluit zich aan door het indienen van een verklaring. Hiervoor bestaan formulieren.

Indien er wijzigingen zijn in de opgegeven inlichtingen dan moet u het verzekeringsfonds hiervan alleszins op de hoogte brengen binnen 15 dagen. Bv. het stopzetten van de beroepsactiviteit.

Aansluiting bij een ziekenfonds

Waar?

U kunt zich aansluiten bij een ziekenfonds naar keuze. Met inachtneming van enkele voorwaarden is het mogelijk te veranderen van ziekenfonds.

Wanneer?

Op het ogenblik dat u zich aansluit bij een socialeverzekeringsfonds.

Betaling van sociale bijdragen

Hoeveel?

Als zelfstandige betaalt u een bepaald bijdragepercentage van uw nettoberoepsinkomen. Dit is uw brutoberoepsinkomen, verminderd met de beroepskosten en verliezen. Het bijdragepercentage zelf verschilt naargelang uw bijdragecategorie en inkomen.

Op het moment van de bijdragebetaling zijn die inkomsten nog niet gekend.

Daarom gebeurt de berekening in twee fases:

- In het bijdragejaar zelf betaalt u voorlopige bijdragen op basis van uw inkomen van drie jaar voordien.
- Als uw inkomen van het bijdragejaar gekend is, regulariseert uw socialeverzekeringsfonds uw voorlopige bijdragen tot definitieve bijdragen, wat inhoudt dat u ofwel moet bijbetalen ofwel geld terugkrijgt.

Voorbeeld:

In 2023 betaalt u voorlopige bijdragen op uw inkomen van 2020. Van zodra uw inkomen van 2023 gekend is (ergens in de loop van 2025), zal uw socialeverzekeringsfonds het bedrag van uw definitieve bijdragen voor 2023 berekenen. Op dat ogenblik zal de regularisatie worden uitgevoerd, wat inhoudt dat u ofwel moet bijbetalen, ofwel geld terugkrijgt.

Als u verwacht dat uw inkomen van het bijdragejaar hoger zal zijn dan uw inkomen van drie jaar voordien, dan kan u hogere voorlopige bijdragen betalen. Zo vermijdt u dat u bij de regularisatie veel moet bijbetalen.

Als u verwacht dat uw inkomen van het bijdragejaar lager zal zijn dan uw inkomen van drie jaar voordien, dan kan u lagere voorlopige bijdragen betalen. Dat kan niet zomaar. Uw socialeverzekeringsfonds moet akkoord gaan. U moet uw verlaagde inkomen aantonen aan de hand van objectieve elementen (ziekte, OCMW-tussenkost, faillissement, ...).

Opgelet! Als u uw voorlopige bijdragen onterecht liet verminderen, zal u bij de eindafrekening ook verhogingen moeten betalen.

Zelfstandigen in hoofdberoep, primostarters en meewerkende echtgenoten betalen altijd een minimumbijdrage, ook al zijn hun beroepsinkomsten lager. Hun verminderde bijdrage kan nooit lager zijn dan die minimumbijdrage.

Wanneer en aan wie?

Elk kwartaal betaalt u de bijdragen aan het socialeverzekeringsfonds. Daarin is een vergoeding voor administratiekosten begrepen.

En de beginnende zelfstandige ...?

Beginnende zelfstandigen hebben nog geen inkomen van drie jaar voordien. Zij betalen wettelijk vastgelegde voorlopige bijdragen. Als beginnende zelfstandige doet u er goed aan een aangepaste bijdrageregeling uit te werken met uw fonds. Zo kunt u vermijden dat later vrij hoge sommen zouden aangerekend worden als gevolg van de regularisering.

De minimale sociale bijdrage van de beginnende zelfstandigen in hoofdberoep ('primostarters') is voor de eerste vier kwartalen lager dan die van de andere zelfstandigen in hoofdberoep. Daardoor betalen zij voor die eerste vier kwartalen minder sociale bijdragen als hun inkomsten beperkt zijn. Daarnaast krijgen zij een extra korting op de bijdrage van het eerste kwartaal van activiteit.

Vanaf 1 oktober 2022 wordt de lagere minimumbijdrage toegepast voor de eerste acht kwartalen als u een zelfstandige artistieke beroepsbezigheid hebt en in het bezit bent van een zelfstandigheidsverklaring.

Die primostarters moeten 2 voorwaarden vervullen:

- zelfstandige in hoofdberoep zijn;
- tijdens de 20 kwartalen voor aanvang of herneming van de zelfstandige activiteit op geen enkel ogenblik zelfstandige in hoofdberoep zijn of een zelfstandige die was gelijkgesteld met een zelfstandige in bijberoep.

Vanaf 1 januari 2023 bent u ook een primostar-ter voor de eerste vier kwartalen als u uw zelfstandige activiteit in hoofdberoep hervat na of tijdens een periode van arbeidsongeschiktheid of invaliditeit met minstens twee opeenvolgende kwartalen gelijkstelling wegens ziekte.

Bijberoepen

U kunt de zelfstandige activiteit in hoofdberoep of in bijberoep uitoefenen. In dat laatste geval kunnen de bijdragen lager liggen. Vraag eventueel onze specifieke brochure over de zelfstandige in bijberoep.

Bepaalde personen met eerder beperkte inkomsten kunnen vragen om met een bijberoep gelijkgesteld te worden, ook al zijn ze eigenlijk zelfstandige in hoofdberoep. Een eerste groep wordt gevormd door diegenen die in een ander stelsel minstens gelijkwaardige sociale zekerheidsrechten kunnen genieten, zoals gehuwden, weduwen en weduwnaars. Daarnaast kunnen ook bepaalde politieke mandatarissen met die vraag terecht bij hun socialeverzekeringsfonds. Deze personen bouwen dan wel geen eigen sociale rechten op.

Studenten

Studenten tussen 18 en 25 jaar die een zelfstandige activiteit uitoefenen, kunnen het statuut van student-zelfstandige aanvragen. U betaalt geen of minder bijdragen als uw inkomsten beperkt blijven. U heeft dan wel geen eigen sociale rechten.

Vrijstelling van bijdragen

Als u uw sociale bijdragen niet kunt betalen, kunt u voor een hoofdberoep vrijstelling van bijdragen vragen. De vrijstelling van bijdragen kan geheel of gedeeltelijk worden toegekend.

U kunt vrijstelling vragen voor de voorlopige bijdragen of voor het bijdragesupplement na een regularisatie van het beroepsinkomen.

Periodes waarvoor u vrijstelling van bijdragen krijgt, tellen niet mee voor uw pensioen.

U moet aantonen dat u zich tijdelijk in een moeilijke financiële of economische situatie bevindt waardoor u de bijdragen niet kunt betalen.

U dient uw aanvraag in binnen een termijn van 12 maanden. Start u als zelfstandige? Dan moet u wachten tot het vijfde kwartaal verzekeringsplicht, voordat u een vrijstelling van de voorlopige bijdragen kunt vragen voor de eerste 4 kwartalen.

Aanvragen kan op 2 manieren:

Online

Via de [online dienst](#) op de portaalsite Sociale Zekerheid.

Bij uw socialeverzekeringsfonds

- Vraag het standaardformulier bij uw socialeverzekeringsfonds.
- Vul het formulier in.
- Stuur het aangetekend terug naar uw socialeverzekeringsfonds of geef het er ter plaatse af tegen ontvangstbewijs.

Uw socialeverzekeringsfonds zal uw dossier doorsturen naar de dienst Vrijstelling van bijdragen van het RSVZ.

U krijgt de beslissing aangetekend toegestuurd.

Meer informatie over vrijstelling sociale bijdragen kunt u vinden op onze [website](#).

Wat zijn uw rechten?

Wie zijn verplichtingen nakomt, heeft de sleutel in handen om toegang te krijgen tot de voordelen van het stelsel. Deze slaan op de verzekering tegen geneeskundige verzorging, de uitkering arbeidsongeschiktheid, de moederschapsverzekering, het vaderschaps- en geboorteverlof, het adoptieverlof, het pleegouderverlof, de mantelzorg, het rouwverlof, het pensioen en het overbruggingsrecht.

Verzekering tegen geneeskundige verzorging

Voor wie?

Niet alleen u, maar ook uw echtgenoot en uw kinderen kunnen tot deze verzekering toegang krijgen.

Ook nog enkele andere categorieën, zoals bv. langstlevende echtgenoten van zelfstandigen en gepensioneerde zelfstandigen, kunnen er aanspraak op maken.

Voorwaarden?

Om voor de wettelijke verzekering “ziektekosten” in aanmerking te komen moet u:

- aangesloten zijn bij een ziekenfonds.
- uw bijdragen betaald hebben tijdens het tweede kalenderjaar dat voorafgaat aan dit tijdens hetwelk de geneeskundige verstrekkingen worden uitgekeerd.

Rechten?

Als zelfstandige bent u verzekerd tegen kleine risico's (bezoek aan huisarts, medicijnen, kinesitherapie, ...) en grote risico's (ziekenhuisopnames, operaties, ...).

De ziekteverzekering draagt echter niet al uw kosten voor geneeskundige verzorging. U dient dus een persoonlijk aandeel zelf te dragen. Dit is het remgeld.

Zodra het remgeld een bepaald grensbedrag overschreden heeft (afhankelijk van het gezinsinkomen), wordt het persoonlijk aandeel volledig vergoed. Dit is de maximumfactuur.

Sommige categorieën van zelfstandigen kunnen onder bepaalde voorwaarden aanspraak maken op een verhoogde tegemoetkoming, o.m. weduwen en weduwnaars, invaliden, gepensioneerden, wezen, zelfstandigen die genieten van het overbruggingsrecht, een inkomensgarantie voor ouderen (IGO) of van een tegemoetkoming voor gehandicapten en gehandicapte kinderen die recht geven op verhoogde kinderbijslag.

Uitkering arbeidsongeschiktheid

Wie?

Als zelfstandige bent u eveneens verzekerd tegen arbeidsongeschiktheid en kunt u aanspraak maken op de voorziene uitkeringen.

Voorwaarden?

U moet hiervoor:

- aangesloten zijn bij een ziekenfonds
- een wachttijd van 6 maanden volbracht hebben (of hiervan vrijgesteld zijn)
- uw sociale bijdragen betaald hebben (of ervan vrijgesteld zijn)
- het getuigschrift van arbeidsongeschiktheid door uw behandelend arts laten invullen en ondertekenen
- uw staat van arbeidsongeschiktheid binnen 7 dagen laten erkennen door uw ziekenfonds

Staat van arbeidsongeschiktheid

De primaire arbeidsongeschiktheid

Indien u gezondheidsproblemen hebt waardoor u de tot dusver uitgeoefende beroepsactiviteit moet stopzetten, valt u onder de primaire arbeidsongeschiktheid.

De invaliditeit

Indien u niet alleen uw eigen, maar ook andere beroepsactiviteiten niet meer kunt uitoefenen, valt u onder de invaliditeit.

Hierbij houdt men rekening met uw toestand, uw medisch dossier en uw beroepsopleiding. Ook uw leeftijd, uw reële herscholingscapaciteiten en het gebruik van technische hulpmiddelen kunnen in de evaluatie betrokken worden.

Wanneer uw toestand zou verbeteren, maar u binnen een periode van minder dan 3 maanden zou hervallen, blijft het tijdvak van invaliditeit doorlopen.

Rechten?

Uw recht op uitkeringen kan verschillen naargelang van de periode van arbeidsongeschiktheid. Er bestaan drie periodes, met name:

De primaire niet-vergoedbare ongeschiktheid

Indien u minder dan 8 dagen arbeidsongeschikt erkend bent, ontvangt u geen enkele uitkering.

De primaire vergoedbare ongeschiktheid

Het gaat hier om het eerste jaar arbeidsongeschiktheid waarin u wel een vergoeding krijgt. Periodes van arbeidsongeschiktheid van langer dan 7 dagen worden vergoed vanaf de eerste dag.

Invaliditeit

Deze periode volgt op het hierboven vermelde jaar (dus vanaf het 2de jaar dat u arbeidsongeschikt bent).

Hulp van derden

Wanneer u moeilijkheden heeft om gewone dagdagelijkse handelingen uit te voeren, kan u de erkenning van de behoefte aan hulp van derden aanvragen bij uw ziekenfonds. Dat is mogelijk vanaf de vierde maand van arbeidsongeschiktheid. U heeft dan recht op een extra uitkering.

Inhaalpremie

Als u minstens 1 jaar arbeidsongeschikt bent op 31 december van het voorbije jaar en u bent nog arbeidsongeschikt in mei van het lopende jaar, dan hebt u in de maand mei recht op een extra uitkering.

Bedragen?

In geval van arbeidsongeschiktheid heeft u in bepaalde gevallen recht op een forfaitaire dagvergoeding (geïndexeerd). Het bedrag hangt af van uw gezinssituatie.

Wie de periode van non-activiteit, ingevolge arbeidsongeschiktheid of invaliditeit, op pensioenvlak heeft kunnen laten gelijkstellen met een periode van activiteit (en dus gestopt is met werken) ontvangt in bepaalde gevallen meer dan wie geen gelijkstelling geniet.

De juiste bedragen kunt u vinden in de tabel als bijlage.

Na de pensioenleeftijd

Zet u uw zelfstandige beroepsactiviteiten na de wettelijke pensioenleeftijd voort? Dan hebt u recht op de eerste zes maanden van de periode van primaire arbeidsongeschiktheid, op voorwaarde dat u evenveel sociale bijdragen

betaalt als een zelfstandige in hoofdberoep en dat u geen rustpensioen geniet.

In de andere gevallen wordt uw uitkering geweigerd na de wettelijke pensioenleeftijd.

Weigering en vermindering

Ook in andere situaties zal uw uitkering geweigerd worden, bijvoorbeeld wanneer u zelf uw beroepsactiviteit verderzet.

U kunt ook voor een bepaalde periode van deze rechten worden uitgesloten in geval van nalatigheid, bedrog of vervalsing van documenten.

In nog andere situaties kan uw uitkering verminderd worden, bijvoorbeeld als u nog andere uitkeringen krijgt.

Laattijdige aangifte

Als u meer dan een maand te laat bent met uw aangifte of u bent nog eens te laat in hetzelfde tijdvak van arbeidsongeschiktheid (verlenging en hervat inbegrepen), dan wordt een bedrag van 10 % ingehouden op het bedrag van de uitkeringen. Onder bepaalde voorwaarden kan deze sanctie opgeheven worden.

Om moeilijkheden te vermijden, doet u er verder goed aan:

- gevolg te geven aan elke oproeping voor een controle-onderzoek; indien dit onmogelijk is, moet u dit meedelen en ter beschikking blijven.
- het ziekenfonds te informeren over wijzigingen in de opgegeven inlichtingen, over adresveranderingen en vooral over de hervatting van de beroepsactiviteit.

Beroepsziekten

Het zelfstandigenstatuut voorziet geen dekking tegen beroepsziekten. Zelfstandigen die ziek zijn door blootstelling aan asbest, kunnen wel terecht bij het Asbestfonds voor een speciale schadevergoedingsregeling. Voor meer info : www.afa.fgov.be

Voordelen bij moederschap

Periode van moederschapsrust

Vrouwelijke zelfstandigen en helpsters kunnen op het einde van hun zwangerschap recht hebben op een vergoede rustperiode. Tijdens die periode mag de moeder geen enkele beroepsactiviteit uitoefenen.

Bij halftijdse moederschapsrust mag zij wel halftijds werken.

De periode van moederschapsrust omvat 12 weken:

- verplichte rustperiode: 1 week voor en 2 weken na de bevallingsdatum
- facultatieve rustperiode: 9 weken voltijds of 18 weken halftijds vrij te bepalen binnen een bepaalde periode (in de twee weken voor de verplichte voorbevallingsrust of na de verplichte nabevallingsrust tot 38 weken na de bevalling), in verschillende schijven van 7 kalenderdagen).

Bij een meerling krijgt de moeder een bijkomende week voltijdse facultatieve rust of twee bijkomende weken halftijdse facultatieve rust.

Bij een langere hospitalisatie van een pasgeboren kindje, kan de periode van moederschapsrust verlengd worden met het aantal volledige weken hospitalisatie van het kindje (maximum 24 weken bij voltijdse rust en 48 weken bij halftijdse rust).

Moederschapsuitkering

Tijdens de periode van moederschapsrust hebben vrouwelijke zelfstandigen en helpsters recht op een moederschapsuitkering, een vast bedrag per week. Tijdens de eerste vier weken ontvangt u een hoger bedrag.

Een eerste betaling gebeurt uiterlijk de dertigste kalenderdag na de eerste dag van de moederschapsrust, voor elke week van moederschapsrust die al is opgenomen.

Daarna volgt een maandelijkse betaling (ten vroegste de derde laatste werkdag van elke kalendermaand en uiterlijk de vijfde kalenderdag van de volgende kalendermaand).

Voorwaarden?

- aangesloten zijn bij een ziekenfonds
- een wachttijd van 6 maanden volbracht hebben (of hiervan vrijgesteld zijn)
- uw sociale bijdragen betaald hebben (of ervan vrijgesteld zijn)
- elke beroepsactiviteit stop zetten tijdens de periode van moederschaprust (bij halftijdse moederschaprust mag de moeder wel halftijds werken)

Voor meer informatie kunt u terecht bij uw ziekenfonds.

Dienstencheques voor moederschapshulp

Jonge moeders (zelfstandigen, helpsters en meewerkende echtgenoten) hebben na de bevalling recht op 105 gratis dienstencheques.

De maatregel kadert in wat heet de 'prestaties tot bevordering van de verzoening tussen het beroepsleven en het privéleven van zelfstandigen'. Met de dienstencheques kunt u enkel 'hulp in het huishouden' betalen.

U moet zelf geen aanvraag indienen. Na de bevalling zal uw socialeverzekeringsfonds vragen of u de dienstencheques wil. Uw fonds bezorgt u dan de cheques. Die cheques kosten u zelf niets.

Vrijstelling na bevalling

Zelfstandige moeders moeten de bijdrage van het kwartaal na de bevalling niet betalen. Uw socialeverzekeringsfonds kent deze vrijstelling automatisch toe. U hoeft hiervoor zelf niets te doen.

Voordelen bij vaderschap en mee-ouderschap

Vaderschaps- en geboorteverlof

Als vader of mee-ouder kan u na de geboorte van het kind tijdelijk uw beroepsactiviteit als zelfstandige onderbreken. Tijdens die periode krijgt u een uitkering.

Het vaderschaps- en geboorteverlof duurt maximum 20 dagen of maximum 40 halve dagen.

U moet dit verlof opnemen in een periode van vier maanden na de geboorte.

Vaderschaps- en geboorte-uitkering

Voor elke dag of halve dag van uw vaderschaps- en geboorteverlof krijgt u een uitkering.

De vaderschaps- en geboorte-uitkering wordt in één keer betaald, op het einde van de maand volgend op de maand waarin je vaderschaps- of geboorteverlof eindigt.

Dienstencheques in het kader van geboortehulp

Als u uw vaderschaps- en geboorteverlof niet volledig opneemt (tot maximum 8 dagen of 16 halve dagen), dan wordt de aankoop van 15 dienstencheques terugbetaald als u bewijst dat u die 15 dienstencheques hebt aangekocht.

Voor wie?

Die voordelen gelden voor de vader of de mee-ouder.

Wanneer de wettelijke afstamming gekend is ten aanzien van een andere persoon dan de moeder, dan kan het verlof enkel genoten worden door die persoon.

Wanneer er geen wettelijke afstamming gekend is, kan het verlof enkel genoten worden door de persoon die wettelijk of minstens drie jaar feitelijk samenwoont met de moeder.

Aanvraag

U dient uw aanvraag in bij uw socialeverzekeringsfonds.

De aanvraag moet worden ingediend voor het einde van het kwartaal dat volgt op het kwartaal van de geboorte. Als uw kindje werd geboren in de laatste maand van een kwartaal (maart, juni, september of december), dan hebt u nog een extra maand om uw aanvraag in te dienen.

Voordelen bij adoptie

Adopteert u als zelfstandige een minderjarig kind, dan hebt u recht op adoptieverlof. Dat is een vergoede rustperiode als uw kind in uw gezin aankomt. Tijdens die periode mag u geen enkele beroepsactiviteit uitoefenen.

In geval van internationale adoptie kan uw adoptieverlof al vroeger beginnen om uw kind op te halen in zijn land van herkomst.

U moet:

- aangesloten zijn bij een ziekenfonds
- een wachttijd van 6 maanden volbracht hebben (of hiervan vrijgesteld zijn)
- uw sociale bijdragen betaald hebben (of ervan vrijgesteld zijn)

Het adoptieverlof begint ten laatste 2 maanden na de inschrijving van het kind op uw adres.

Het verlof bedraagt maximaal 6 weken voor elke adoptieouder (8 weken bij de gelijktijdige adoptie van meerdere minderjarige kinderen).

Daar komen nog 3 weken bij voor de enige adoptieouder of voor beide adoptieouders samen.

Bij de adoptie van een gehandicapt kind wordt de maximumduur voor elke adoptieouder verdubbeld.

U bent niet verplicht om het maximaantal weken op te nemen. Uw adoptieverlof moet wel minstens een volledige week of een veelvoud daarvan tellen.

Tijdens het adoptieverlof hebt u recht op de adoptie-uitkering. Het gaat om een vast bedrag dat in één keer betaald wordt door uw ziekenfonds en dit uiterlijk binnen de maand na de start van het adoptieverlof.

Voor meer informatie kunt u terecht bij uw ziekenfonds.

Voordelen bij langdurige pleegzorg

Wanneer u als zelfstandige een minderjarig kind in uw gezin onthaalt naar aanleiding van langdurige pleegzorg, dan hebt u recht op pleegouderverlof. Dat is een vergoede rustperiode als het kind in uw gezin aankomt.

Tijdens die periode mag u geen enkele beroepsactiviteit uitoefenen.

U moet:

- aangesloten zijn bij een ziekenfonds
- een wachttijd van 6 maanden volbracht hebben (of hiervan vrijgesteld zijn)
- uw sociale bijdragen betaald hebben (of ervan vrijgesteld zijn)

Het pleegouderverlof begint ten laatste 12 maanden na de inschrijving van het kind op uw adres.

Het verlof bedraagt maximaal 6 weken voor elke pleegouder (8 weken bij het gelijktijdig onthaal van meerdere kinderen).

Daar komen nog 3 weken bij voor de enige pleegouder of voor beide pleegouders samen.

Bij het onthaal van een gehandicapt kind wordt de maximumduur voor elke pleegouder verdubbeld.

U bent niet verplicht om het maximumaantal weken op te nemen. Uw pleegouderverlof moet wel minstens een volledige week of een veelvoud daarvan tellen.

Tijdens het pleegouderverlof hebt u recht op de uitkering voor pleegouderverlof. Het gaat om een vast bedrag dat in één keer betaald wordt door uw ziekenfonds en dit uiterlijk binnen de maand na de start van het pleegouderverlof.

Voor meer informatie kunt u terecht bij uw ziekenfonds.

Mantelzorg

Wanneer u tijdelijk uw zelfstandige activiteit onderbreekt om te zorgen voor een naaste, kunt u onder bepaalde voorwaarden een uitkering krijgen, de uitkering 'mantelzorg'.

De vormen van zorg die in aanmerking komen:

- zorg voor een ernstig zieke
- palliatieve zorgen
- zorg voor een gehandicapt kind jonger dan 25 jaar

De ernstige ziekte of de palliatieve toestand moet blijken uit een medisch attest. De handicap van uw kind moet aan een aantal voorwaarden voldoen.

De ernstig zieke persoon of de persoon die palliatieve zorgen nodig heeft, kan zijn:

- uw partner (echtgenoot of wettelijk samenwonend)

- een bloed- of aanverwant tot de tweede graad
- elke persoon die officieel op uw adres woont

U moet uw activiteit minstens een maand onderbreken, behalve wanneer de verzorgde persoon eerder overlijdt.

De uitkering mantelzorg is een maandelijks forfaitair bedrag. Als u uw activiteiten met minstens de helft vermindert, dan bedraagt de uitkering de helft van de uitkering bij een volledige onderbreking. De juiste bedragen vindt u achteraan in deze brochure.

Per aanvraag wordt de uitkering maximum voor 6 maanden betaald. U kunt meerdere aanvragen doen, maar u kunt tijdens uw totale loopbaan de uitkering voor niet meer dan 12 maanden krijgen.

Als u drie opeenvolgende maanden een volledige uitkering krijgt, dan kunt u in bepaalde gevallen eveneens vrijstelling van bijdragen van een kwartaal krijgen. Dit kan maximum vier keren tijdens uw totale loopbaan. Tijdens het vrijgestelde kwartaal behoudt u uw andere socialezekerheidsrechten, zoals uw pensioenrechten.

U dient uw aanvraag voor de uitkering mantelzorg in bij uw socialeverzekeringsfonds. In principe moet u uw aanvraag indienen voordat u uw activiteiten onderbreekt. Doet u dit niet, dan kan de periode waarvoor u een uitkering krijgt worden ingekort.

Rouwverlof

Wanneer u uw zelfstandige activiteit tijdelijk onderbreekt na het overlijden van een familielid, kunt u onder bepaalde voorwaarden genieten van de uitkering 'rouwverlof'.

U hebt recht op rouwverlof bij overlijden van:

- uw echtgenoot of samenwonende partner
- uw natuurlijk kind of adoptiekind
- het natuurlijk kind of adoptiekind van uw echtgenoot of samenwonende partner
- uw pleegkind (langdurige pleegzorg)
- het pleegkind (langdurige pleegzorg) van uw echtgenoot of samenwonende partner

Het rouwverlof bedraagt maximum 10 dagen. U heeft één jaar de tijd om deze op te nemen. Die dagen moeten niet noodzakelijk opeenvolgend worden opgenomen.

U dient uw aanvraag voor de uitkering in bij uw socialeverzekeringsfonds. Dit moet u doen binnen het jaar volgend op de dag van het overlijden.

Voor elke dag rouwverlof krijgt u een uitkering. Uw socialeverzekeringsfonds betaalt deze in één keer uit, op het einde van de maand volgend op de maand waarin het rouwverlof eindigt.

Pensioenen

U heeft een beroepsloopbaan als zelfstandige achter de rug en u wilt met pensioen gaan. Uw pensioenrechten zijn voorzien in het sociaal statuut der zelfstandigen.

Wie komt in aanmerking?

In de eerste plaats u als zelfstandige. Ook uw overlevende echtgenoot of ex-echtgenoot kan hierop aanspraak maken.

Vormen?

De pensioenregeling is behoorlijk ingewikkeld. Niet onbelangrijk is dat u weet dat er verschillende vormen bestaan.

Het rustpensioen

Voor wie?

Iedere persoon met een zelfstandige beroepsactiviteit tijdens zijn loopbaan heeft pensioenrechten.

Het kan gaan:

- om een gezinpensioen
- om een pensioen als alleenstaande

Voorwaarden?

U moet:

- de pensioenleeftijd bereiken, namelijk 65 jaar. De pensioenleeftijd zal vanaf 1 februari 2025 66 jaar zijn en 67 jaar vanaf 1 februari 2030.
- een aanvraag indienen (bij het gemeentebestuur, rechtstreeks bij het RSVZ of via www.pensioenaanvraag.be, maximum 1 jaar op voorhand), behalve wanneer het RSVZ uw rechten automatisch onderzoekt
- de beroepsloopbaan bewijzen

Bedrag?

Het bedrag van uw pensioen is afhankelijk van uw beroepsloopbaan als zelfstandige.

De berekening ervan is tamelijk ingewikkeld. Er wordt rekening gehouden met uw beroepsinkomsten. Meer precieze gegevens over de pensioenbedragen vindt u als bijlage.

Is er een minimumpensioen?

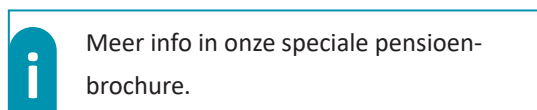
De regeling voorziet ook in een minimumpensioen. Hiervoor moet u evenwel een loopbaan bewijzen van minstens 2/3 van een volledige loopbaan hetzij als zelfstandige hetzij als zelfstandige en werknemer, in België en het buitenland.

Vervroegd pensioen mogelijk?

U kunt in principe vóór de pensioenleeftijd een rustpensioen genieten. Daartoe moet echter aan bepaalde voorwaarden voldaan zijn inzake minimumleeftijd en minimumloopbaan. Die voorwaarden variëren afhankelijk van het moment waarop uw pensioen daadwerkelijk en voor de eerste keer ingaat.

Een vervroegd rustpensioen kan vanaf de leeftijd van 63 jaar en op voorwaarde dat u een loopbaan van minstens 42 jaren kunt aantonen.

Op deze voorwaarden bestaan er afwijkingen (onder meer bij een lange loopbaan) en overgangsmatregelen.

Het overlevingspensioen

Het overlevingspensioen is het pensioenvoordeel dat na het overlijden van de zelfstandige wordt uitgekeerd.

Voor wie?

De echtgenoot die overleeft, heeft recht op een overlevingspensioen. Dit geldt niet voor wie uit de echt gescheiden is.

Voorwaarden?

- U was minstens een jaar gehuwd met de overledene of u was minder dan een jaar gehuwd met de overledene maar hebt eerder wettelijk samengewoond waarbij de gezamenlijke en onafgebroken duur van het huwelijk en van de wettelijke samenwoning minstens één jaar bedraagt (tenzij er een kind ten laste is, in geval van een ongeval en in een aantal andere gevallen).
- U hebt de minimumleeftijd bereikt (die afhankelijk is van het moment van het overlijden). Die bedraagt 49 jaar bij een overlijden in 2023. Die minimumleeftijd wordt geleidelijk aan verhoogd en zal 50 jaar zijn bij een overlijden vanaf 1 januari 2025. Indien u niet aan deze leeftijdsvoorwaarde voldoet, kunt u misschien aanspraak maken op een overgangsuitkering gedurende 18 maanden. De duur is 36 maanden als er een kind ten laste is op het ogenblik van het overlijden en 48 maanden als dat kind ten laste jonger dan 13 jaar is of een handicap heeft.
- U mag niet van de erfenis van de overleden persoon uitgesloten zijn vanwege misdrijven gepleegd ten aanzien van hem of haar.

Bedrag?

Het bedrag is afhankelijk van de beroepsloopbaan van de overleden echtgenoot.

Er is ook een minimumpensioen voorzien (zie bijlage).

Het pensioen van de uit echt gescheiden echtgenoot

In geval van echtscheiding, kan de gewezen echtgenoot zich eveneens een pensioen laten toekennen.

Dit pensioen wordt berekend in functie van de bewezen beroepsactiviteit die de gewezen echtgenoot als zelfstandige heeft uitgeoefend tijdens het huwelijk.

Meer info over de gevolgen van een echtscheiding in onze speciale brochure.

Het pensioen van feitelijk of van tafel en bed gescheiden echtgenoten

In deze gevallen kan men aan de gescheiden partner een deel van het pensioen van zijn echtgenoot uitkeren.

Uitbetaling van het pensioen

Om het pensioen te kunnen uitbetalen, moeten voorwaarden zijn vervuld inzake:

- aangifte, indien die verplicht is;
- beroepsactiviteit;
- het genot van een ander vervangingsinkomen.

Voorwaarden?

Aangifte

U moet verplicht aangifte doen van uw activiteit of van het genot van sociale uitkeringen in de volgende gevallen:

- U moet vóór de eerste uitbetaling van uw pensioen aangifte doen van de uitoefening van de beroepsactiviteit of van het genot van sociale uitkeringen, bij voorkeur op een speciaal formulier.
- U moet voorafgaandelijk aangifte doen, bij voorkeur op een speciaal formulier, van de volgende situaties:
 - de uitoefening van een wetenschappelijke of artistieke activiteit;
 - de uitoefening van een mandaat, ambt of post in België of in het buitenland;
 - de uitoefening van een beroepsactiviteit in het buitenland;
 - het genot van sociale uitkeringen in het buitenland.

Voorafgaandelijk aangeven betekent dat de aangifte moet gebeuren vóór het begin van de activiteit of van het genot van sociale uitkeringen, en uiterlijk binnen de 30 dagen die erop volgen.

Beroepsactiviteit

Om de uitbetaling van het pensioen te krijgen, moet u ofwel:

- elke beroepsactiviteit stopzetten;
- een beroepsactiviteit voortzetten met beperking van uw inkomsten tot bepaalde jaarlijks geïndexeerde plafonds (zie bijlage)

Sancties

De voorwaarde betreffende de beperking van de inkomsten moet strikt worden nageleefd.

Er zijn immers sancties voorzien wanneer dat niet het geval is.

- De betaling van het pensioen wordt geschorst zolang u de verplichting m.b.t. de voorafgaandelijke verklaring van de beroepsactiviteit niet bent nagekomen, indien die vereist is.
- Indien het beroepsinkomen de toegelaten bedragen overschrijdt, wordt de uitbetaling van het pensioen voor het betrokken kalenderjaar geschorst pro rata van het percentage van overschrijding van het toegelaten bedrag.

U werkt verder als zelfstandige

Hiervoor komen de nettoberoepsinkomsten van het betrokken jaar in aanmerking, d.w.z. de brutoberoepsinkomsten verminderd met de beroepslasten en eventueel de beroepsverliezen.

Meer precieze gegevens over de grenzen vindt u als bijlage.

U werkt verder als werknemer

Wanneer u werkt als werknemer in de openbare of de privé-sector, of een mandaat, ambt of post uitoefent, mag uw bruto-inkomen (d.w.z. loon, vakantiegeld, eindejaarspremie, ...) bepaalde grenzen niet overschrijden.

De vereisten inzake aangifte van activiteit in de regeling van de werknemers zijn gelijkaardig aan die welke van kracht zijn in de regeling van de zelfstandigen.

De aangifte aan de Federale Pensioendienst (FPD) is geldig ten aanzien van het RSVZ en omgekeerd.

U bent wetenschapper of artiest

U mag zich verder toeleggen op wetenschappelijk werk of bezig zijn als kunstenaar (schepper of uitvoerder van artistieke werken) ongeacht de inkomsten die u erdoor geniet. Uw artistieke of wetenschappelijke activiteit mag geen invloed hebben op de arbeidsmarkt en u mag geen handelaar zijn.

Uitzonderingen

U mag uw pensioen onbeperkt cumuleren met beroepsinkomsten:

- als u 65 jaar (of ouder) bent en een rustpensioen geniet;
- als u op de effectieve ingangsdatum van uw (eerste) vervroegd rustpensioen een loopbaan van minstens 45 jaren bewijst;
- als u een overgangsuitkering geniet.

Voordeel van andere vervangingsinkomsten

Tenzij u uitsluitend een overlevingspensioen of een overgangsuitkering geniet, kunt u uw pensioen niet cumuleren met andere vervangingsinkomsten zoals de werkloosheids- of de arbeidsongeschiktheidsuitkering.

Meer info over pensioenen in onze speciale pensioenbrochure.

Het aanvullend pensioen

Bovenop uw wettelijk pensioen kunt u een vrij aanvullend pensioen van zelfstandige (VAPZ) opbouwen.

Onder bepaalde voorwaarden en beperkingen kan het VAPZ worden gecombineerd met een aanvullend pensioen voor bedrijfsleider (als u zelfstandige in vennootschap bent) of met een aanvullend pensioen voor natuurlijk persoon (als u zelfstandige buiten een vennootschap bent). Neem voor meer informatie contact op met uw makelaar of uw verzekeringsmaatschappij.

De nodige formulieren voor het wettelijk pensioen vindt u bij het gemeentebestuur, het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen of de Federale Pensioendienst. Daar kunt u ook terecht voor meer informatie.

Overbruggingsrecht

Voor wie?

- zelfstandigen, helpers en meewerkende echtgenoten die hun activiteiten gedwongen moeten onderbreken omwille van een:
 - faillissement
 - natuurramp
 - brand
 - beschadiging
 - allergie
 - beslissing van een derde economische actor of een gebeurtenis met economische impact
- zelfstandigen, helpers en meewerkende echtgenoten die zich in economische moeilijkheden bevinden en elke zelfstandige activiteit officieel stopzetten, op voorwaarde dat zij zich in een van de volgende situaties bevinden:
 - van het OCMW een leefloon krijgen;
 - in de voorbije twaalf maanden van het RSVZ een vrijstelling van sociale bijdragen hebben gekregen;
 - tijdens het jaar van de stopzetting en het voorgaande jaar een inkomen hebben dat lager is dan het minimuminkomen voor zelfstandigen in hoofdberoep.

Voorwaarden

- in België zijn hoofdverblijfplaats hebben;
- verzekeringsplichtig zijn geweest in het kader van het sociaal statuut van de zelfstandigen in de loop van het kwartaal van de onderbreking of stopzetting van de activiteit, en gedurende de drie hieraan voorafgaande kwartalen;
- in de voorafgaande periode de bijdragen als hoofdberoep of als meewerkende echtgeno(o)t(e) verschuldigd geweest zijn

- in het tijdvak van zestien kwartalen, voorafgaand aan het kwartaal dat volgt op het kwartaal van de onderbreking of stopzetting, gedurende minstens vier kwartalen effectief bijdragen betaald hebben of voor minstens vier kwartalen pensioenrechten opgebouwd hebben;
- enkel bij stopzetting om economische redenen in de situatie van een laag inkomen (dus niet in geval van leefloon of een vrijstelling van bijdragen) als je zaakvoerder, bestuurder of werkend vennoot van een vennootschap bent: er is op het ogenblik van de stopzetting een procedure tot ontbinding en vereffening van de betrokken vennootschap(pen) gestart en de vermogensvoordelen die je daardoor geniet mogen niet hoger zijn dan een bepaald bedrag.

Voordelen

- het behoud van de rechten op geneeskundige verzorging en arbeidsongeschiktheids-, invaliditeits- en moederschapsuitkeringen gedurende maximaal vier kwartalen zonder dat er bijdragen moeten betaald worden;
- een maandelijkse uitkering gedurende ten hoogste twaalf maanden (de juiste bedragen kunt u vinden in de tabel als bijlage).

Tijdens uw loopbaan kunt u meerdere keren een beroep doen op het overbruggingsrecht.

U krijgt een basispakket van twaalf maanden uitkering en vier kwartalen behoud van bepaalde sociale rechten. Dit kan worden aangevuld met extra maanden en kwartalen, afhankelijk van het aantal pensioenvormende kwartalen tussen de vorige onderbreking of stopzetting en de nieuwe onderbreking of stopzetting.

Per onderbreking of stopzetting is de duurtijd van het overbruggingsrecht beperkt tot maximum twaalf maanden uitkering en vier kwartalen behoud van bepaalde sociale rechten.

Cumulatie met een beroepsactiviteit of vervangingsinkomen

- De cumulatie met een beroepsactiviteit is alleen mogelijk wanneer u al uw beroepsactiviteiten gedurende minstens één volledige kalendermaand volledig onderbroken heeft. Voor elke volledige kalendermaand waarin geen enkele beroepsactiviteit werd uitoefent, mag u de uitkering van het overbruggingsrecht vervolgens gedurende één maand cumuleren met een beroepsactiviteit. De cumulatie is beperkt in de tijd tot maximum drie maanden. De uitkering wordt in deze periode ook degressief verminderd met respectievelijk 25%, 50% en 75%.
- De cumulatie met een vervangingsinkomen is mogelijk zolang de som van de uitkering overbruggingsrecht en het andere vervangingsinkomen niet hoger is dan de uitkering van het overbruggingsrecht. Bij overschrijding zal het bedrag van het overbruggingsrecht verminderd worden. De cumulatie is niet beperkt in de tijd.

Voor de aanvraag en meer informatie kunt u terecht bij uw socialeverzekeringsfonds.

- in Vlaanderen: www.groepakket.be
- in Wallonië: www.aviiq.be
- in de Duitstalige Gemeenschap: www.ostbelgienfamilie.be
- in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: www.iriscare.brussels

En de kinderbijslag?

De bevoegdheden inzake de kinderbijslag, met inbegrip van het kraamgeld en de adoptiepremie, zijn overgeheveld naar de Gemeenschappen.

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie bevoegd.

Elk van die entiteiten heeft een eigen regeling.

De woonplaats van uw kind bepaalt wie de kinderbijslag betaalt:

Contact

Socialeverzekeringsfondsen voor zelfstandigen

- GROUP S
Ursulinenstraat 2 • 1000 Brussel
T +32 2 555 15 20 • F +32 2 555 15 45
infosvk@groups.be
 - XERIUS
Brouwersvliet 4 • 2000 Antwerpen
T +32 78 15 05 52
info@xerius.be
 - LIANTIS sociaal verzekeringsfonds vzw
Willebroekkaai 37 • 1000 Brussel
T +32 2 212 22 30
info@liantis.be
 - PARTENA PROFESSIONAL
Kartuizersstraat 45 • 1000 Brussel
Postadres:
Partena Professional - PB 21000 - 1000 Brussel
T +32 9 330 21 80 • F +32 2 223 73 79
zelfstandige@partena.be
 - ACERTA
Buro & Design Center
Heizel Esplanade PB 65 • 1020 Brussel
T +32 16 24 52 28
<https://www.acerta.be/nl/mijnvraag>
 - SECUREX INTEGRITY
Postadres: Verenigde-Natieslaan 1 - 9000 Gent
T +32 78 05 90 18
mybusiness@securex.be
 - AVIXI sociaal verzekeringsfonds vzw
Zeutestraat 2B • 2800 Mechelen
T +32 15 45 12 60
info@avixi.be
 - UCM
Chaussée de Marche 637 (Nationale 4) •
5100 Namur (Wierde)
Postadres: B.P. 38 - 5100 Namur (Jambes)
T +32 81 32 06 11 • F +32 81 30 74 09
cas@ucm.be
 - NATIONALE HULPKAS VOOR DE SOCIALE
VERZEKERINGEN DER ZELFSTANDIGEN
Willebroekkaai 35 • 1000 Brussel
T +32 2 546 45 22
mailcnh@rsvz-inasti.fgov.be
- De diensten van de Nationale Hulpkas zijn gedecentraliseerd en werken in ieder gewestelijk kantoor van het RSVZ.

Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ)

Centraal bestuur

Willebroekkaai 35 • 1000 Brussel

T 0800 12 018

Vanuit het buitenland: +32 2 546 42 11

info@rsvz-inasti.fgov.be

Gewestelijke kantoren

- **ANTWERPEN**
Oudaan 8-10 • 2000 Antwerpen
T +32 3 224 46 11
- **BRUSSEL-HOOFDSTAD**
Willebroekkaai 35 • 1000 Brussel
T +32 2 546 42 11
- **HENEGOUWEN**
Rue de la Halle 1 • 7000 Mons
T +32 65 37 54 11
- **LIMBURG**
Leopoldplein 16 bus 5 • 3500 Hasselt
T +32 11 85 48 11
- **LUIK**
Rue Paradis 50 - bus 11 • 4000 Liège
T +32 4 241 50 11
- **LUXEMBURG**
Rue Jarlicyn 5 • 6800 Libramont
T +32 61 29 52 11
- **MALMEDY**
Place du Châtelet 6 • 4960 Malmedy
T +32 80 79 41 11
- **NAMEN**
Rue Godefroid 35 • 5000 Namur
T +32 81 42 51 11
- **OOST-VLAANDEREN**
Koningin Fabiolalaan 116 • 9000 Gent
T +32 9 379 49 11
- **VLAAMS-BRABANT**
Vaartstraat 54 • 3000 Leuven
T +32 16 31 47 11
- **WAALS-BRABANT**
Chaussée de Bruxelles 49 • 1300 Wavre
T +32 10 68 55 11
- **WEST-VLAANDEREN**
Abdijbekepark 2 • 8200 Brugge
T +32 50 30 53 11

1765

Voor meer informatie over uw pensioen: bel gratis naar 1765 of +32 78 15 1765 vanuit het buitenland.
Elke werkdag van 8u30 tot 12 uur.

MyPension

Raadpleeg uw pensioendossier op www.mypension.be

Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid

Beleidsondersteuning Zelfstandigen

Administratief Centrum Kruidtuin – Finance Tower
Kruidtuinlaan 50, bus 135 • 1000 Brussel
T +32 2 528 64 50

Federale Pensioendienst

Zuidertoren • 1060 Brussel
Gratis nummer : 1765 of vanuit het buitenland : +32 78 15 1765

Bijlage : Uitkeringen

Uitkeringen wegens arbeidsongeschiktheid

Uitkeringsverzekering	Dagvergoeding		
	Eerste jaar	Na 1 jaar	
		Zonder gelijkstelling	Met gelijkstelling
	EUR	EUR	EUR
Met gezinslast	73,10	73,10	73,10
Alleenstaand	58,21	58,21	58,21
Samenwonend	44,64	44,64	49,91

Periodes van arbeidsongeschiktheid van minder dan acht dagen worden niet vergoed. **Periodes van arbeidsongeschiktheid van langer dan zeven dagen** worden vergoed vanaf de eerste dag.

Hulp van derden	Dagvergoeding na 3 maanden
	27,55 EUR

Inhaalpremie	Jaarlijkse betaling in mei
	322,94 EUR

Moederschapsverzekering - Bedrag per week		
	4 eerste weken	Vanaf 5e week
Voltijdse moederschapsrust	830,67 EUR	759,76 EUR
Halftijdse moederschapsrust	415,33 EUR	379,88 EUR

Adoptie-uitkering

Per week	579,57 EUR
----------	------------

Uitkering voor pleegouderverlof

Per week	579,57 EUR
----------	------------

Uitkering mantelzorg - maandelijks

Volledige onderbreking	1.513,57 EUR
Gedeeltelijke onderbreking	756,79 EUR

Vaderschaps- en geboorte-uitkering

Per volledige dag	96,60 EUR
Per halve dag	48,30 EUR

Geboortehulp

Eenmalige betaling	135 EUR
--------------------	---------

Rouwuitkering

Per dag	96,60 EUR
---------	-----------

Uitkering overbruggingsrecht

Alle pijlers	Maandelijks
Zonder gezinslast	1.513,57 EUR
Met gezinslast	1.891,36 EUR

Derde pijler (gedwongen onderbreking)	Afhankelijk van duur onderbreking
Zonder gezinslast	
28 dagen of meer	1.513,57 EUR
Tussen 21 en 27 dagen	1.135,18 EUR
Tussen 14 en 20 dagen	756,79 EUR
Tussen 7 en 13 dagen	378,39 EUR
Minder dan 7 dagen	0 EUR
Met gezinslast	
28 dagen of meer	1.891,36 EUR
Tussen 21 en 27 dagen	1.418,52 EUR
Tussen 14 en 20 dagen	945,68 EUR
Tussen 7 en 13 dagen	472,84 EUR
Minder dan 7 dagen	0 EUR

Rust- en overlevingspensioen

Minimum rustpensioen	Jaarbedrag
Gezin	24.547,20 EUR
Alleenstaand	19.643,95 EUR
Minimum overlevingspensioen	Jaarbedrag
	19.381,42 EUR
Minimum overgangsuitkering	Jaarbedrag
	19.381,42 EUR
Minimum pensioen van uit de echt gescheiden echtgenoot	----

Toegelaten beroepsinkomen in hoofde van gepensioneerden

Grens ^{1,2}

Aard van de uitgeoefende bezigheid	Rustpensioen of Rust- en overlevingspensioen			
	jonger dan pensioenleeftijd ³		vanaf de pensioenleeftijd ⁴	
	zonder kind ten laste	met kind ten laste	zonder kind ten laste	met kind ten laste
	EUR	EUR	EUR	EUR
a. Werknemer (incl. mandaat, ambt, post) - bruto	9.236,00	13.854,00	26.678,00	32.451,00
b. Zelfstandige - netto	7.389,00	11.083,00	21.342,00	25.960,00
c. Werknemer + zelfstandige (gelijktijdig of achtereenvolgend) – 80% bruto + netto	7.389,00	11.083,00	21.342,00	25.960,00

Aard van de uitgeoefende bezigheid	Uitsluitend overlevingspensioen				
	voor 65 jaar			vanaf 65 jaar	
	zonder kind ten laste	met kind ten laste	verhoging per extra kind ten laste	zonder kind ten laste	met kind ten laste
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
a. Werknemer (incl. mandaat, ambt, post) - bruto	21.505,00	32.257,00	+ 5.376,00	26.678,00	32.451,00
b. Zelfstandige - netto	17.204,00	25.806,00	+ 4.301,00	21.342,00	25.960,00
c. Werknemer + zelfstandige (gelijktijdig of achtereenvolgend) – 80% bruto + netto	17.204,00	25.806,00	+ 4.301,00	21.342,00	25.960,00

- Indien de beroepsinkomsten deze bedragen overschrijden, wordt de betaling van het pensioen voor het betrokken kalenderjaar geschorst naar rato van het percentage van overschrijding van deze bedragen.
- Deze bedragen zijn jaarlijks geïndexeerd.
- Vanaf het inkomstenjaar 2015 bestaat er geen inkomensgrens meer voor de gerechtigde op een rustpensioen vanaf 1 januari van het jaar waarin deze 65 jaar wordt, of voor de gerechtigde op een vervroegd rustpensioen vóór 1 januari van het jaar waarin deze 65 jaar wordt en die op de ingangsdatum van zijn eerste rustpensioen een persoonlijke beroepsloopbaan van minstens 45 kalenderjaren bewijst, ofwel uitsluitend in de regeling van de zelfstandigen, ofwel globaal in die regeling, in die van de werknemers, in die van de openbare sector en in iedere buitenlandse regeling waarop de Europese verordeningen betreffende de sociale zekerheid of een met België afgesloten overeenkomst betreffende de sociale zekerheid van toepassing is.
- Enkel van toepassing op de echtgeno(o)t(e) van de gerechtigde op een rustpensioen aan het gezinsbedrag.

Verantwoordelijke uitgever

Anne Vanderstappen, Administrateur-generaal

Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen

Willebroekkaai 35
1000 Brussel
T 0800 12 018
info@rsvz-inasti.fgov.be
www.rsvz.be

D/2002/1683/9
Eindredactie: maart 2023
Editie 2023 (1ste bijwerking)

Meer over dit onderwerp en de meest recente editie van deze brochure vindt u op: www.rsvz.be